

Valtioneuvostolle

DIABETESONGELMAAN PUUTUTTAVA

Diabeteksen aiheuttamat kustannukset uhkaavat karata

Yksi kymmenestä suomalaisesta sairastaa diabetesta. Diabetes on nopeimmin yleistyvä kansantautimme. Diabeetikkojen sairaanhoidon ja diabeteksen aiheuttamat lisäkustannukset ovat kasvaneet rajusti. Ne nousivat 72 prosenttia kymmenessä vuodessa vuosina 1998-2007.

Ongelmana lisäsairaudet

Diabeteksen lisäsairaudet kuormittavat sairaanhoitoa merkittävästi. Lisäsairauksia ovat esimerkiksi sydän- ja aivoinfarktit, munuaistauti sekä vammauttavat jalkojen ja silmien hermovauriot. Lisäsairaus yli kolminkertaistaa diabeetikon hoitokustannukset ja viisinkertaistaa kustannukset keskimääräiseen väestöverrokkiin nähden. Vuonna 2007 diabeetikkojen sairaanhoidon kustannukset olivat 8,9 prosenttia terveydenhuollon menoista. Samana vuonna diabeteksen aiheuttamat sairaanhoidon lisäkustannukset olivat noin 6 prosenttia Suomen terveydenhuollon menoista.

Lisäsairauksiin liittyy työkyvyn menetys. Diabeetikoiden tuottavuuskustannukset olivat vuonna 2007 kaikkiaan 1 333 miljoonaa euroa. Tästä 962 miljoonaa euroa oli ennenaikaisesta eläkkeelle siirtymisestä aiheutuneita tuottavuuskustannuksia. Ennenaikaiset kuolemat johtivat 317 miljoonan euron tuottavuuskustannuksiin.

Kohteliaimmin pyydämme valtioneuvostoa kiinnittämään huomiota seuraaviin asioihin:

1) Diabeteksen ehkäisy ja hoito ovat investointi tulevaisuuteen

Diabeetikkoa kohti kustannukset ovat hieman laskeneet viime vuosina. Miksi? Diabeteksen tehostunut diagnosointi on tuonut uusia diabeetikoita hoidon piiriin ennen diabeteksen kalliiden lisäsairauksien ilmaantumista. Myös oikein ajoitettu tarpeenmukainen lääkehoito tuo säästöjä. Vuonna 2007 sairaanhoitopiirissä, jossa erikoistason vuodeosastohoidon kustannukset olivat korkeimmat, oli pienimmät diabeteksen lääkekustannukset.

2) Säästämisen avaimet – pitkäjänteiseen terveystalouteen

Määräaikaisten ohjelmien tilalle on rakennettava yli vaalikausien ulottuva kestävä terveystalous. Lyhyellä aikavälillä saatava taloudellinen hyöty ei saa ohjata päätöksentekoa. Kaste-ohjelman II vaiheessa tulee edistää suurten kansansairauksien tehokasta ehkäisyä, perushoitoa, erikoissairaanhoitoa ja kuntoutusta –henkilön asuinpaikkaan tai tuloihin tai varallisuuteen katsomatta. Terveyden edistäminen tulee organisoida osaksi kuntien toimintaa.

3) Ray on sosiaali- ja terveysjärjestöjen tärkein rahoittaja ja paljon mahdollistaja

Sosiaali- ja terveysjärjestöt ovat iso voimavara kansalaisten hyvinvoinnille. Järjestöt ovat myös tärkeä yhteistyökumppani julkiselle palvelujärjestelmälle. Tässä kirjeessä esitetyt luvut perustuvat Diabetesliiton koordinoiman Kansallisen diabetesohjelman Dehkon ja Tampereen yliopiston 'Diabeteksen kustannukset Suomessa 1998-2007' –tutkimukseen. Ray:n itsenäisen pelitoiminnan tuotto tulee käyttää kokonaisuudessaan sosiaali- ja terveysjärjestöjen tukemiseen.

Helsingissä 24.2.2011

Jorma Huttunen
toimitusjohtaja
Suomen Diabetesliitto ry

Heikki Hakala
1 varapuheenjohtaja
Suomen Diabetesliitto ry

Riitta Koivuneva
sosiaali- ja terveystalouden asiantuntija
Suomen Diabetesliitto ry